

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 147/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. apríla 2009 prerokoval sťažnosť J. K., H., zastúpeného advokátom JUDr. L. V., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 prvej vety Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Cob 3/07-152 z 27. apríla 2007 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 MObdo 2/2008-236 z 19. novembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 25. februára 2009 doručené podanie J. K., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. L. V., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) a podľa čl. 1 prvej vety Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Cob 3/07-152 z 27. apríla 2007 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5 MOBdo 2/2008-236 z 19. novembra 2008.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uvádza:

«... Sťažovateľ navštívil dňa 05. 06. 2001 leasingovú spoločnosť B. a. s., B. (ďalej len „spoločnosť“) v jej prevádzkarni v T., riadne označenej obchodným menom a prevádzkovou dobou spoločnosti s úmyslom uzavrieť leasingovú zmluvu na návesovú súpravu pozostávajúcu z ťahača IVECO a návesu ASCO, ktorého dodávateľom mal byť J. U., N. ...

V deň podpisu leasingovej zmluvy č. 9687/21 teda dňa 05. 06. 2001 vykonával v prevádzkarni spoločnosti úkony leasingu M. M., ktorý oprávnenému vystavil faktúru č. 219687600 v sume 615.000,- Sk na úhradu zálohy na leasing, faktúru č. 219687100 na úhradu provízie v sume 15.900,- Sk a faktúru č. 219687601 v sume 32.340,-Sk na úhradu prvej splátky a informoval oprávneného, že ak má záujem užívať predmet leasingu čo najskôr, musí zálohu na leasing a províziu uhradiť v hotovosti u neho v kancelárii do pokladne. Sťažovateľ preto ihneď vybral sumu 630.900, - Sk z banky a ešte v deň podpisu leasingovej zmluvy ju uhradil do pokladne žalovaného k rukám M. M. ako osoby konajúcej v mene spoločnosti. O úhrade M. M. vystavil príslušné príjmové pokladničné doklady označené pečiatkou s obchodným menom v mene spoločnosti...

Po uzavretí leasingovej zmluvy sťažovateľ odišiel z kancelárie prevádzkarne spoločnosti presvedčený, že nič nebráni prevzatiu návesovej súpravy od dodávateľa. Súpravu mal prevziať po nabehnutí platby na jeho účet.»

Keď k prevzatiu návesovej súpravy nedošlo ani po týždni, sťažovateľ zisťoval stav veci. Zistil, že pán M. použil peniaze pre vlastnú potrebu. V nadväznosti na toto zistenie sa sťažovateľ dohodol s R. T. na vrátení peňazí. Keďže spoločnosť nespĺnila svoje povinnosti vyplývajúce z lízingovej zmluvy a ani peniaze nevrátila, sťažovateľ 21. septembra 2001 od zmluvy odstúpil. Až z listu spoločnosti sa sťažovateľ dozvedel, že spoločnosť neuznáva žiadne právne účinky konania pána M. ; poprela svoj predchádzajúci sľub o vrátení peňazí.

Sťažovateľ preto v tejto veci podal na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) žalobu. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že okresný súd „*platobným rozkazom sp. zn. 33 Rob/2505/01 a rozsudkom č. k. 26 Cb 16/2002-127 rozhodol, že spoločnosť je povinná zaplatiť sťažovateľovi 630.990,- Sk s úrokom z omeškania, náklady právneho zastúpenia ako aj trovy konania*“.

Žalovaná spoločnosť proti rozsudku okresného súdu č. k. 26 Cb 16/2002-127 z 26. októbra 2006 podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 7 Cob 3/07-152 z 27. apríla 2007, ktorý zmenil rozsudok prvostupňového súdu tak, že žalobu zamietol; v tejto súvislosti v odôvodnení uviedol:

„Krajský súd za rozhodné skutočnosti odôvodňujúce zamietnutie žaloby považuje, že
a) v danom prípade bolo zistené, že žalobca (sťažovateľ) ako prenajímateľ zaplatil prvú splátku v hotovosti. Žalobcovi bolo jednoznačne známe, že v prípade iného spôsobu úhrady ako zaplatením na účet, môže považovať žalovaný splátku za neuhradenú. Je nesporné, že nielen Všeobecné zmluvné podmienky o leasingu zakotvujú povinnosť nájomcu platiť leasingové splátky priamo prevodom z účtu nájomcu. Faktúra obsahuje okrem postupu, formy úhrady aj upozornenie, že sa nemá uhrádzať formou poštovej poukážky. Jednoznačne v konaní bolo preukázané, že podľa zmluvy mal žalobca plniť prevodným príkazom a len platba prevodným príkazom podľa ustanovenia § 324 ods. 1 v spojení s ustanovením § 335 Obchodného zákonníka znamenala riadne plnenie záväzku,

b) žalobca zaplatil (prvú splátku) neoprávnenej osobe konať za žalovaného v uskutočnenom rozsahu. Z uvedeného dôvodu sa v zmysle ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatil. Prvostupňový súd nesprávne posúdil uplatnený nárok v súvislosti s odstúpením od zmluvy v zmysle ustanovenia § 344 a nasl. Obchodného zákonníka. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať v zmysle ustanovenia § 351 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka právo žalobcu na vrátenie poskytnutého plnenia, nakoľko k takémuto plneniu zo strany žalobcu v zmysle leasingovej zmluvy žalovanému poskytnuté nebolo, (Dôkaz: Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7 Cob 3/07-152).

Boli porušené pravidlá interpretácie. ... Skutočnosť, že spoločnosť vnímala platbu v sume 615.000,- Sk ako akontáciu, resp. zálohu na leasing a sumu 15.990,- Sk za províziu

a nie za splátky, dokazuje tiež to, že s použitím softvéru spoločnosti obchodný zástupca M. M. vystavil sťažovateľovi tri faktúry, a to faktúru v sume 615.000,- Sk ako zálohu za leasing, faktúru v sume 15.990,-Sk ako províziu a faktúru na prvú splátku v zmysle článku II bod 7 druhý odsek leasingovej zmluvy v sume 32.340,- Sk, (Dôkazy: Bod II. druhý odsek odvolania zo dňa 28. 12. 2006, Faktúry spoločnosti na uvedené sumy).“

Krajský súd porušil tiež pravidlo subsumpcie (porovnávanie skutkovej podstaty konkrétneho prípadu so znakmi skutkovej podstaty právnej normy ustanovenej v zákone alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise a vyslovenie pravdivého výroku ako výsledku tohto poznávania). Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na to, že z hľadiska prekročenia oprávnenia svojho obchodného zástupcu je spoločnosť viazaná jeho konaním, pretože v zmysle platnej právnej úpravy platí, že toto prekročenie oprávnenia spoločnosť schválila.

Proti rozhodnutiu krajského súdu č. k. 7 Cob 3/07-152 z 27. apríla 2007 podal sťažovateľ podnet na mimoriadne dovolanie generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky, ktorý sa s ním stotožnil a dovolanie podal.

Dovolací súd podľa sťažovateľa postupoval rovnako svojvoľne ako krajský súd, hoci volil iný spôsob zamietnutia žaloby (rovnako svojvoľný a nesprávny), keď

„a) potvrdil zodpovednosť spoločnosti za konanie jej obchodného zástupcu a stotožnil sa s tým, že platba bola urobená spoločnosti do pokladne u jej obchodného zástupcu čím zároveň vyslovil nezákonnosť zjavne arbitrárneho a svojvoľného rozhodnutia krajského súdu, ktorý túto zodpovednosť odmietol,

b) toto nezákonné arbitrárne a svojvoľné rozhodnutie zároveň potvrdil tiež z iného dôvodu bez ohľadu na skutkový a právny stav tohto konkrétneho prípadu a zamietnutie mimoriadneho dovolania odôvodnil

ba) viazanosťou právoplatného súdneho rozhodnutia o tom, že bol v tejto veci spáchaný trestný čin a kto ho spáchal s tým, že je preň záväzný aj záver, že na úkor žalobcu sa bezdôvodne obohatil M. M., voči ktorému má žalobca exekučný titul,

bb) žalobca mal právo voľby, či si svoj nárok uplatní v adhéznom konaní alebo v občianskom súdnom konaní voči žalovanej obchodnej spoločnosti (ktorá by mala právo regresu voči obchodnému zástupcovi),

bc) pretože je nesporné, že ide o totožné plnenie i keď z rôznych právnych dôvodov vyhovením žalobe, čo by znamenalo vznik ďalšieho exekučného titulu, považuje za výkon práva odporujúceho dobrým mravom. ...

Dovolací súd sám potvrdzuje, že ide o (dva) rôzne právne dôvody a zároveň opäť svojvoľne vyučuje výkon práva z druhého právneho dôvodu odôvodňujúc, že priznanie ďalšieho exekučného titulu pri rovnakom plnení považuje za výkon práva odporujúceho dobrým mravom. Skutočnosť je však taká, že v zmysle platnej právnej úpravy exekučný titul zo zodpovednosti za škodu, právo voľby adhézneho konania a totožnosť plnenia nie sú zákonnou prekážkou (taký zákon neexistuje) na priznanie zodpovednosti z iného právneho dôvodu, a teda ani existencia nároku poškodeného voči obchodnému zástupcovi ako fyzickej osobe z dôvodu zodpovednosti za škodu nevylučuje nárok poškodeného voči spoločnosti ako právnickej osobe z dôvodu zodpovednosti za konanie jej obchodného zástupcu priznaním ďalšieho exekučného titulu pre totožné plnenie.

Tieto nároky možno uplatniť na súde samostatne vrátane adhézneho konania alebo spoločnou žalobou. Dovolací súd tu síce nemohol uložiť spoločnosti povinnosť zaplatiť spôsobenú ujmu s príslušenstvom spoločne a nerozdielne s jej obchodným zástupcom, ale mohol vysloviť, že plnením jedného povinného zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého povinného. Aj týmto opatrením by odpadla akákoľvek možnosť uplatnenia plnenia s obidvoch exekučných titulov s tým, že v prípade plnenia spoločnosti, táto má právo postihu voči obchodnému zástupcovi.

Namiesto toho dovolací súd sa v napadnutom rozhodnutí zbavil zodpovednosti za spravodlivosť a zodpovednosti z porušenia základného práva sťažovateľa na spravodlivé rozhodnutie jednoduchou výhovorkou na dobré mravy a ponechal sťažovateľa bez ochrany, ktorú je mu povinný poskytnúť.

Dobré mravy vo svojej podstate sú mimoprávny štandard ktorého zmyslom je zabezpečiť ochranu proti takým právnym úkonom, ktorým dôjde k obídniu zákona a ktoré zákon priamo neporušujú a ktoré v pojmovom vyjadrení vykazujú také znaky výstrednosti, ktoré sú schopné pobúriť slušného človeka.

Tento mimoprávny inštitút nie je možné aplikovať samostatne...

... zmyslom dobrých mravov nie je nahradením výslovného znenia zákona poškodiť tretiu osobu, ktorá stojí mimo daného právneho úkonu, ale poskytnúť súdnu ochranu tomu účastníkovi právneho vzťahu založeného právnym úkonom, ktorého postihuje konanie druhého účastníka právneho vzťahu, ktoré je v rozpore s pravidlami slušnosti, aké uznávajú všetci slušný a spravodlivý ľudia.“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

«1. Krajský súd v Bratislave tým, že

a) účelovo interpretoval článok II bod 6 a 7 leasingovej zmluvy a článok III bod 1 veta prvá Všeobecných zmluvných podmienok leasingu,

b) v rozpore s výslovným znením zákona v ustanovení § 33 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka odmietol zodpovednosť spoločnosti za konanie jej obchodného zástupcu a prijatie platby sťažovateľa do pokladne spoločnosti cestou jej obchodného zástupcu v jej prevádzkárni,

c) na ním zistený skutkový stav svojvoľne a v rozpore so základným pravidlom uskutočňovania práva aplikačným procesom o subsumcii účelovo ku škode na majetku a právach sťažovateľa aplikoval ustanovenie § 451 Občianskeho zákonníka namiesto ustanovenia § 16 Obchodného zákonníka,

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd tým, že

a) z jednej strany potvrdil zodpovednosť spoločnosti, ktorá tvorí podstatu rozhodnutia krajského súdu a ktorú krajský súd odmietol, z druhej strany zamietnutím mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky toto nezákonné rozhodnutie z iného dôvodu potvrdil,

b) bezdôvodne pri právnom posúdení veci zamenil zodpovednosť za škodu spôsobenú trestným činom za bezdôvodné obohatenie,

c) bez právneho dôvodu ako prekážku na priznanie nároku sťažovateľa plynúceho zo zodpovednosti spoločnosti ním potvrdenej, použil právo voľby adhézneho konania a vznik ďalšieho exekučného titulu pre totožné plnenie,

d) vznik ďalšieho exekučného titulu pre totožné plnenie považuje za taký výkon práva, ktorý odporuje dobrým mravom, čo je v rozpore s ustanovením § 559 ods. 1

Občianskeho zákonníka a § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka pretože splnením dlhu z jedného exekučného titulu by pre to isté plnenie, v rozsahu plnenia, zo zákona zanikol dlh z druhého exekučného titulu, takže vznik exekučného titulu v tomto konkrétnom prípade dobrými mravmi nemožno postihovať,

e) pri právnom posúdení nároku sťažovateľa mimoprávnym štandardom „dobré mravy“ nahradil výslovné znenie zákona v ustanovení § 16 Obchodného zákonníka, § 33 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka,

porušili základné právo sťažovateľa

a) vlastniť majetok, základné právo na jeho ochranu podľa čl. 20 ods. 1 veta prvá a druhá Ústavy Slovenskej republiky a právo pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 prvý odsek veta prvá dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

b) podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

c) na súdnu ochranu a na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. V dôsledku porušenia uvedených základných práv sťažovateľa Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané zadosťučinenie ako úhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenú v peniazoch v celkovej sume 65.000,- € a

4. zrušuje rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. 7 Cob 3/07-152 zo dňa 27. 04. 2007 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5 M Obdo 2/2008 zo dňa 19. 11. 2008 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na nové prejednanie a rozhodnutie.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 prvej vety dodatkového protokolu rozhodnutím krajského súdu č. k. 7 Cob 3/07-152 z 27. apríla 2007.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Predmetný rozsudok krajského súdu č. k. 7 Cob 3/07-152 z 27. apríla 2007, ktorý sťažovateľ namieta, nadobudol právoplatnosť po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

2. Sťažovateľ tvrdí, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 MOBdo/2/2008 z 19. novembra 2008, ktorým tento súd zamietol mimoriadne dovolanie sťažovateľa (žalobcu) proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Cob 3/07-152 z 27. apríla 2007, boli porušené jeho základné práva podľa čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 prvej vety dodatkového protokolu.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho

konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci. K jeho porušeniu by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Článok 46 ods. 1 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Z tohto hľadiska ústavný súd preskúmal aj sťažovateľom namietané odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 MOBdo 2/2008 z 19. novembra 2008, ktorým najvyšší súd zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Cob 3/07-152 z 27. apríla 2007 a v ktorom najvyšší súd okrem iného uviedol:

„... náhradu škody si žalobca úspešne uplatnil v adhéznom konaní proti vtedy obžalovanému M. M., ktorý bol obchodným zástupcom žalovaného, a ktorý v mene spoločnosti konal za žalovaného, teda uzatváral lízingovú zmluvu aj prevzal finančnú hotovosť vo výške 630 990,- Sk. Hoci sa dovolací súd stotožňuje s právnym názorom, vysloveným v mimoriadnom dovolaní, o zodpovednosti žalovaného za konanie jeho obchodného zástupcu, vrátane názoru o splnení peňažného záväzku hotovostnou platbou z dôvodov v ňom uvedených, považuje za správne rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bola žaloba zamietnutá, i keď z iného dôvodu. Vychádzajúc z viazanosti právoplatným súdnym rozhodnutím o tom, že bol v tejto veci spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, má dovolací súd za to, že je preň záväzný aj záver, že na úkor žalobcu sa bezdôvodne obohatil M. M., voči ktorému má žalobca exekučný titul. Žalobca mal právo voľby, či si svoj nárok uplatní v adhéznom konaní, alebo v občianskom súdnom konaní voči žalovanej obchodnej spoločnosti (ktorá by mala právo regresu voči obchodnému zástupcovi). Pretože je nesporné, že ide o totožné plnenie, i keď z rôznych právnych dôvodov, vyhovením žalobe, čo by znamenalo vznik ďalšieho exekučného titulu, považuje za výkon práva odporujúceho dobrým mravom.“

Ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie najvyššieho súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, pretože najvyšší súd sa vyrovnal s námietkami sťažovateľa, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnil aj na ústavnom súde.

Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nemožno považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie tohto práva (I. ÚS 3/97).

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 MOBdo 2/2008 z 19. novembra 2008 a namietaným porušením (odoprením či odňatím) základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol jeho sťažnosť v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec svojho rozhodnutia ústavný súd uvádza, že keďže podstatou sťažnosti sťažovateľa je vrátenie peňazí od žalovaného, sťažovateľ podľa názoru ústavného súdu mohol využiť v systéme všeobecných súdov všetky prostriedky, ktoré mu poskytuje právny poriadok na ich vymoženie.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 prvej a druhej vety a čl. 35 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 1 prvej vety dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že porušenie práva priznaného týmto článkom nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorý uplatní svoju právomoc (I. ÚS 44/03). O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprávnych princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07), čo sa v danom prípade podľa názoru ústavného súdu nestalo.

Z uvedeného dôvodu bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako celok tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2009